

„Ovo je vreme krupnih kapitala i krupnih igrača sposobnih da emituju svoje interese, uticaje i moć celinom planetarnog prostora. Saglasno tom imperativu podstiču se i odvijaju procesi ujedinjavanja i integracija, ali i novih oblika osvajanja, potčinjavanja i dominacije.,”¹

UVOD

Globalizacija potiče od engleske reči „*the globe*“ što znači Zemlja, zemaljska kugla, okruglo ili loptasto nebesko telo, pri čemu globalizacija obuhvata sve društvene procese i odnose koji imaju planetarni karakter, koji se manifestuju u svim aspektima svetskih zbivanja.

Globalizacija predstavlja povezivanja koja prevazilaze okvire nacionalne države, a cilj im je povećanje ekonomskog rasta i bogatstva.

„Globalizacija upućuje na sliku sveta kao zajedničkog prostora u kome se niti međuzavisnosti - tehnološke, političke, ekonomske i ekološke - pletu ogromnom brzinom, poništavajući geografske distance, univerzalizujući demokratski oblik vlasti i uvećavajući bogatstvo." Dakle, osnovno obeležje globalizacije jeste tehnološka revolucija, odnosno stvaranje globalne ekonomije sa svetom bez granica i univerzalnom kulturom: jednake forme, moderne tehnologije, tržišne ekonomije i demokratija.

Pristalice globalizacije smatraju da je to proces koji vuče ka društvenom progresu u svim njegovim aspektima (ekonomsko-političkom, tehnološkom, kulturno-naučnom), doprinoseći da svi (i bogati i siromašni) postaju bogatiji.

Na drugoj strani su oni koji smatraju da je globalizacija isključivo "Projekat dominacije Zapada", nove imperijalne politike i "amerikanizacije" sveta. Dok za jedne globalizacija označava integraciju sveta i stvaranje globalne ekonomije i kulture, za druge ona označava podele i sukob civilizacija. Za dobitnike ona predstavlja civilizacijski napredak, dok je za gubitnike destruktivna sila, koja produbljuje jaz između bogatih i siromašnih, stvarajući uslove da bogati budu još bogatiji, a siromašni još siromašniji.

<http://www.MATURSKIRADOVI.NET/>

¹ Duro Kovačević, *Neizbežnosti globalizacije*, www.sac.org.yu/slike/5791820031202politika.doc.

I GLOBALIZACIJA

1. POJAM GLOBALIZACIJE

„Globalizaciju možemo definisati kao proces ekonomskog, političkog, socijalnog i kulturnog delovanja na nadnacionalnom nivou, koji na globalnom nivou menja ustaljene političke, privredne, socijalne i kulturne odnose. Bitna determinanta ovog procesa je tehnološki razvoj koji omogućava prostorno i vremensko smanjivanje sveta.“²

U drugoj polovini XX veka nastupio je novi ekonomski talas tzv. globalizacije. Globalizacija predstavlja povezivanja koja prevazilaze okvire nacionalne države, a cilj im je povećanje ekonomskog rasta i bogatstva.

Pet dimenzija globalizacije, društvo, politika, ekonomija, kultura i životna sredina ne mogu sasvim striktno odvojiti jedna od druge, već se prožimaju. Ova povezanost ne samo između aktera, već i između oblasti predstavlja jednu od posebnosti globalizacije.

Osnovni ekonomski aspekti globalizacije jesu liberalizacija, privlačenje investicija i privatizacija. Glavnu ulogu na tržištu imaju multinacionalne korporacije.

Jedna od propratnih pojava globalizacije jeste i regionalizacija, odnosno regionalna integracija u svetu. Svet je podeljen na tri bloka: evropski, tj. Evropsku uniju, azijsko-pacifički, tj. ASEAN i severno-američki, tj. NAFTA.

Dublja analiza suštinskih dimenzija globalizacije podrazumeva napuštanje starog, načina mišljenja i okoštalih ideoloških dogmi koje polaze od teritorijalnih ograničenja etno-nacionalnih posebnosti i zatvorenosti. Ona ima u vidu činjenicu da na svetskoj sceni ne deluju samo državno-nacionalni, već i naddržavni, međudržavni i nedržavni akteri, kao novi subjekti globalno-svetskih odnosa (transnacionalne kompanije; transnacionalne tehnološke i saobraćajne celine; raznovrsni kulturni i verski pokreti; nevladine organizacije; svetske i regionalne institucije i organizacije; veliki informatički sistemi; Internet; globalni mediji: i dr.).

² Prof. dr Tihomir Gligorić (2007): *Osobine naroda*, BINA, Banja Luka, str.95;

Globalizacija vodi stvaranju "svetskog društva". Reč je o objektivnom planetarnom procesu sve gušće mreže povezanosti i međuzavisnosti pojedinačnih društava i stvaranju jedinstvenog "svetskog sistema", koji izrasta

(1) na talasima nove tehničko-tehnološke revolucije i brzom ritmu stvaranja globalne ekonomije;

(2) na talasima kulturno-informatičke revolucije (stvaranje kosmopolitske kulture, homogenizacija ukusa, obrazaca ishrane, odevanja i životnih stilova i dr.); i

(3) na mreži nadnacionalnih regionalnih i svetskih institucija (Savet bezbednosti OUN, Međunarodni monetarni fond, Međunarodna banka za obnovu i razvoj, Svetska trgovinska organizacija, G-8, Evropska unija i dr.), kao značajnim oblicima globalnog upravljanja:

Istorijski posmatrano. najveću cenu su uvek plaćali slobodoljubivi i pravdoljubivi narodi, kao što je, na primer, Srbija i srpski narod. Stoga je krajnje vreme da Srbija, u tranziciono-reformskim procesima i svojoj okrenutosti ka EU i evro-atlanskim integracijama, preispita svoju "istorijsku vertikalu" po pitanju svoje orijentacije i položaja u međunarodnoj zajednici, iznalazeći adekvatna ekonomska i diplomatsko-politička rešenja za prilagođavanje realnim svetskim procesima, a u cilju državno-nacionalnog opstanka i ukupnog društvenog prosperiteta.³

2. POZITIVNE I NEGATIVNE KONOTACIJE GLOBALIZACIJE

Brojne rasprave o globalizaciji podelile su političare, ekonomiste, naučnike i filozofe. Na jednoj strani su oni koji smatraju da je globalizacija nužnost, objektivna i spontan proces, "zahuktala mašina" koja stvara novu mapu sveta i koju niko ne može zaustaviti. Pristalice globalizacije smatraju da je to proces koji vuče ka društvenom progresu u svim njegovim aspektima (ekonomsko-političkom, tehnološkom, kulturno-naučnom), doprinoseći da svi (i bogati i siromašni) postaju bogatiji.

Na drugoj strani su oni koji smatraju da je globalizacija isključivo "Projekat dominacije Zapada", nove imperijalne politike i "amerikanizacije" sveta. Dok za jedne globalizacija

³ Mr Irina Bjelica, *Evropska unija i globalizacija, Međunarodna politika, Institut za međunarodnu politiku i privredu, br.1125-1126.str.54-55.*

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU

WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](#)

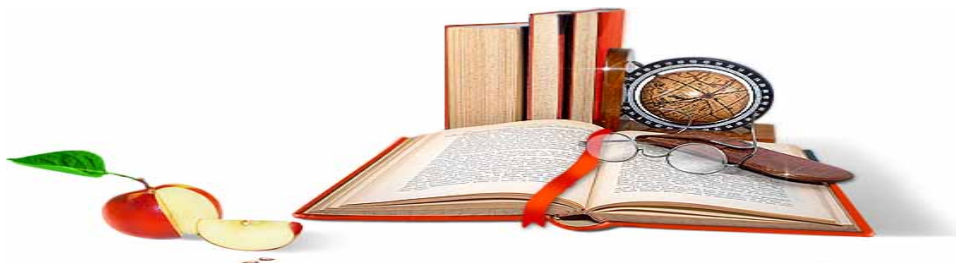
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

WWW.MAGISTARSKI.COM

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA](#)

RADOVA. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **FORUMU** ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com